

TAMPEREEN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖNSUOJELUN VALVONTASUUNNITELMA VUOSILLE 2019 - 2023

1.2.2019

Sisällysluettelo

1. Johdanto	3
2. Tampereen ympäristöolot ja merkittävimmät pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnot ..	4
3. Valvontatarkastukset.....	4
3.1. Tarkastusten järjestäminen	4
3.2. Tarkastuksen määrittely	5
4. Valvonnan järjestäminen.....	5
4.1. Valvonnan tavoitteet ja sisältö	5
4.2. Toimintojen riskinarviointi	6
4.3. Valvontaohjelman laatiminen	7
4.4. Otannan käyttäminen	8
5. Valvontakohteet	8
5.1. Lupa- ja ilmoitusvelvolliset tai rekisteröitävät toiminnot	8
5.2. Muut ympäristönsuojelulain ja jätelain perusteella valvottavat pysyvät kohteet	9
5.2.1. <i>Laitosvalvonta</i>	9
5.2.2. <i>Vesihuoltoverkoston ulkopuolella olevien kiinteistöjen valvonta</i>	9
5.2.3. <i>Eläinsuojien valvonta</i>	10
5.2.4. <i>Jätteen keräyksen ja kuljetuksen valvonta sekä aluekeräyspisteet</i>	10
5.2.5. <i>Jätteiden ja maa-ainesten hyödyntämisen valvonta maanrakentamisessa</i>	10
5.2.6. <i>Otsonikerrosta heikentävien aineiden käytön valvonta</i>	11
5.2.7. <i>Tuote-VOC-valvonta tarkastuksen yhteydessä</i>	11
5.2.8. <i>Kemikaalien valvonta</i>	11
5.3. Ympäristönsuojelulain mukaisten ilmoitusvelvollisten toimintojen valvonta.....	12
5.3.1. <i>Erityisen häiritsevää melua aiheuttavat toiminnot (YSL 118 §)</i>	12
5.3.2. <i>Koeluonteiset toiminnot (YSL 119 §)</i>	12
5.3.3. <i>Poikkeukselliset tilanteet (YSL 120 § ja 123 §)</i>	12
5.4. Ympäristönsuojelumääräysten valvonta (YSL 202 §).....	12
5.4.1. <i>Käytöstä poistetun maanalaisen säiliön käsittely</i>	13
5.5. Muiden toimintojen valvonta.....	13
5.5.1. <i>Rakennus- ja purkutyöt</i>	13
5.5.2. <i>Vesiensuojelun valvonta</i>	13
5.5.3. <i>Vesihuoltolain mukaiset kohteet</i>	14
5.5.4. <i>Maastoliikennevalvonta</i>	14
5.5.5. <i>Roskaantuminen</i>	14
5.5.6. <i>Maa-ainelain mukainen valvonta</i>	15
5.5.7. <i>Haitan kärsijän tai toiminnanharjoittajan ilmoituksesta vireille tulleet valvonta-asiat (YSL 169 § ja 186 §)</i>	15
6. Valvontaprojekti	15
7. Henkilöstöresurssit.....	16
8. Delegoinnit.....	16
9. Viranomaisten välinen yhteistyö	18
10. Tietojärjestelmät.....	19
11. Valvontasuunnitelman seuranta ja päivitys	19

1. Johdanto

Ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaan valvontaviranomaisen on järjestettävä annettujen säännösten ja määräysten valvonta niin, että se on laadukasta, säännöllistä ja tehokasta ja perustuu ympäristöriskien arviointiin. Jo vanhan ympäristönsuojelulain (86/2000) mukaan ELY-keskuksilla oli velvollisuus laatia valvontasuunnitelma, mutta kunnille se ei ollut pakollista. Tampereella ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman laadinta on kuitenkin koettu tärkeäksi työkaluksi, ja valvontasuunnitelmia on laadittu omaehtoisesti vuodesta 2005 alkaen. Ympäristönsuojelulain mukaan nyt myös kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lakisääteinen velvollisuus laatia alueelleen valvontasuunnitelma.

Lakisääteinen valvontasuunnitelma koskee ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvontaa. Halutessaan ympäristönsuojeluviranomainen voi koota myös muiden säädösten mukaiset valvontatehtävät samaan suunnitelmaan.

Ympäristönsuojelulain 168 §:n mukaan valvontasuunnitelmassa on oltava tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Suunnitelmassa on kuvattava valvonnan järjestämisen ja riskinarvioinnin perusteet ja valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyö. Valvontaviranomainen voi asettaa tehtävät tärkeysjärjestykseen, jos se on välttämätöntä tehtävien hoitamiseksi asianmukaisesti. Valvontasuunnitelma on tarkistettava säännöllisesti.

Valvontasuunnitelman lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava valvontaohjelma ympäristölupavaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen säännöllisestä valvonnasta. Valvontaohjelmaan kootaan tiedot valvottavista kohteista ja määritellään ympäristöriskien arvioinnin perusteella laitoskohtaiset määräaikaistarkastukset ja muut valvontatoimenpiteet.

Tähän Tampereen kaupungin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaan on kirjattu ympäristölupalaitosten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen tarkastusten ja muiden säännöllisten valvontatoimenpiteiden perusteet. Suunnitelma kattaa myös muiden ympäristön pilaamisriskiä aiheuttavien toimintojen valvonnan ja valvontaan liittyvän toiminnan suunnittelun, joissa valvontaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Uutena kokonaisuutena valvontasuunnitelmaan on lisätty maa-aineslain (555/1981) mukaiset valvontatehtävät. Tampereella maa-aineslain noudattamista on aiemmin valvonut rakennusvalvonta, mutta maa-aineslain 14 §:n muutoksen myötä maa-aineslupaviranomaisen tehtävät siirtyivät 1.7.2016 lähtien kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen vastuulle. Maa-aineslain valvontaa suoritetaan pääosin samoilla periaatteilla kuin ympäristönsuojelulain mukaista valvontaa.

2. Tampereen ympäristöolot ja merkittävimmät pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnot

Väestörekisterikeskuksen tietojen mukaan Tampereen väkiluku oli vuoden 2018 lopussa noin 236 000 ihmistä. Kaupungin pinta-ala on noin 690 km², josta sisävesiä on noin 165 km². Kaupungin alueella on noin 160 järveä, joista kaksi kolmasosaa on pieniä, pinta-alaltaan alle 10 hehtaaria. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikön säännöllisessä seurannassa on yhteensä 62 järveä ja lampea. Lisäksi seurataan säännöllisesti yhdeksän kaupunkiojan veden laatua. Kuormitusta kaupunkiojiin ja niiden myötä alapuolisiin järviin aiheuttavat erityisesti heikkolaatuiset hulevedet, joiden myötä vesiin päätyy muun muassa ravinteita, kiintoainesta, ulosteperäisiä bakteereita sekä raskasmetalleja. Vuonna 2019 valmistuu ympäristönsuojeluyksikön vesiensuojeluohjelma teetettävistä vesistöselvityksistä ja -seurannoista vuosille 2019 - 2023.

Tampereella on viisi vedenhankinnan kannalta tärkeää pohjavesialuetta (1-luokka), joilla on vedenottamo: Tampereen kantakaupungin alueella sijaitsevat Aakkulanharju (Messukylä), Epilänharju-Villilänharju A (Hyhky) ja B (Mustalammi) sekä Teiskon alueella sijaitsevat Kreetansuo ja Rääkkykangas. Lisäksi Tampereella on Teiskon alueella kaksi vedenhankintaan soveltuvaa pohjavesialuetta (2-luokka): Aunionkangas ja Jakamakangas, joilla ei ole otta-moa. Kaupungin pohjavesialueiden suojelusuunnitelma valmistui vuonna 1997 ja sitä on vii-meksi päivitetty vuonna 2011. Uusi päivitys valmistuu vuoden 2019 aikana. Riskejä kanta-kaupungin pohjavesialueille aiheuttavat muun muassa jätevesiviemärit ja jätevedenpump-paamot, öljysäiliöt, tienpito, teollisuus- ja yritystoiminta sekä pohjoisella alueella maa-ainestenotto.

Tampereella suurimmat pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnot ovat Pirkanmaan elinkei-no-, liikenne- ja ympäristökeskuksen valvomia suuria tai keskisuuria yrityksiä. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvia ympäristölupa-, ilmoitus- tai rekisteröintivelvollisia toimintoja on Tampereella noin 140 kpl. Ne ovat suurimmaksi osaksi pieniä yrityksiä, jotka edustavat pääasiassa polttonesteiden jakeluasemia, haihtuvia orgaani-sia yhdisteitä käyttävää toimintaa, kiviaineksen louhintaa tai maaperän ainesten ottoa, pesu-loita sekä jätteen hyödyntämistä. Muita suunnitelmallisesti valvottavia laitosvalvontakohteita on noin 30 kpl. Valvonta on suunnitelmallista myös muun muassa hajajätevesien, erityisen häiritsevää melua aiheuttavien toimintojen ja käytöstä poistettujen öljysäiliöiden osalta.

3. Valvontatarkastukset

3.1. Tarkastusten järjestäminen

Toiminnan lainmukaisuuden valvomiseksi valvontaviranomaisen on tehtävä luvan saaneen toiminnan tarkastus riittävän usein. Tarkastus on syytä tehdä myös, jos onnettomuudesta, tuotantohäiriöstä, rakennelman tai laitteen purkamisesta tai muusta niihin rinnastettavasta syytä aiheutuu päästöjä tai syntyy jätettä siten, että siitä voi aiheutua välitöntä ja ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa tai jätteen määrän tai ominaisuuksien vuoksi erityisiä toimia jätehuollossa.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Sähköposti ja kotisivu
PL 487	Frenckellinaukio		kirjaamo@tampere.fi
33101 TAMPERE	2 B	(03) 5656 4400	www.tampere.fi

Jos onnettomuuden, haitasta tehdyn ilmoituksen, luvan noudattamatta jättämisen tai muun seikan vuoksi on aiheutta olettava, että toiminnasta aiheutuu terveyshaittaa tai merkittävä muuta ympäristönsuojelulaisissa tarkoitettua kiellettyä seurausta tai sen vaaraa, valvontaviranomaisen on tarkastettava toiminta tai selvítettävä asia muulla asianmukaisella tavalla. Myös jos maahan tai pohjaveteen on päässyt ainetta, joka saattaa aiheuttaa pilaantumista, on tarkastus tehtävä. Tarkastus on lisäksi suoritettava toiminnanharjoittajan, asianosaisten ja muiden vaatimusten vuoksi, jollei tarkastusta ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Tarkastuksesta on laadittava pöytäkirja.

Tässä valvontasuunnitelmassa on keskitytty tarkastusten suunnitelmalliseen järjestämiseen. Se on osa onnistunutta jälkivalvontaa, joka puolestaan on ennakkovalvonnan ohella oleellinen osa valvonnan kokonaisuutta.

Suunnitelmallisen jälkivalvonnan ohella ympäristönsuojeluviranomaisen on huolehdittava myös monista muista valvontatehtävistä, kuten lupien ja ilmoitusten sekä toimenpidepyyntöjen käsittelystä. Ne joudutaan priorisoimaan usein jälkivalvonnan edelle. Näiden tehtävien määrä vaihtelee vuosittain eikä niiden tarkka ennakointi ole mahdollista.

3.2. Tarkastuksen määrittely

Tarkastukseksi on määritelty valvontakäynti toimintapaikalla. Tarkastuksesta laaditaan tarkastuspöytäkirja, joka toimitetaan toiminnanharjoittajalle. Määräaikais- ja häiriöraporttien tai erilaisten selvitysten tarkastamista ei tässä pidetä tarkastuksena, ellei siihen liity käyntiä toiminnan sijaintipaikalla.

Merkitykseltään vähäisissä tapauksissa riittää merkintä ympäristönsuojeluyksikön Facta -asianhallintajärjestelmään. Tällöin merkinnästä tulee käydä ilmi kaikki asian selvittämisen kannalta välttämättömät tiedot.

4. Valvonnan järjestäminen

4.1. Valvonnan tavoitteet ja sisältö

Valvonnan tavoitteena on varmistaa että toiminnanharjoittajat noudattavat ympäristölainsäädäntöä. Valvontatehtävät järjestetään käytettävissä olevien voimavarojen mukaan niin, että valvonnan laatu ja tehokkuus ovat mahdollisimman hyvät.

Lakien ja määräysten noudattamista valvotaan suunnitelmallisesti määräaikaistarkastuksin ja tarkastamalla toiminnalta edellytetyt päästö- ym. raportit ja selvitykset. Valvontaan kuuluvat tarkastusten lisäksi myös lausunnot ja neuvottelut, joilla vaikutetaan ympäristölupamääräysten sisältöön, ja joilla luodaan valvonnan edellytykset.

Luparikkomustilanteessa ryhdytään tarpeellisiin toimiin (neuvottelu, kehoitus, hallintopakko) ja varmistetaan, että toiminnanharjoittaja toteuttaa tarvittavat toimet, joilla laillinen tila palautetaan. Laittoman tilanteen korjaamiseksi joudutaan tarpeen vaatiessa käyttämään samanlaisesti sekä hallinnollisia että rikosoikeudellisia keinoja.

Valvontaviranomainen voi myös keskeyttää toiminnan, jos ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta aiheutuu välitöntä terveyshaittaa tai merkittävää muuta välitöntä ympäristön pilaantumista, jollei haittaa voida muutoin poistaa tai riittävästi vähentää.

Suunnitelmallinen valvonta on ympäristölupa-, ilmoitus- ja rekisteröintivelvollisten toimintojen osalta maksullista, joten valvontaohjelma laaditaan siten, että tarkastustoimenpiteet on määriteltävä johdonmukaisesti ja eri toimijoiden välillä tasapuolisesti toiminnasta aiheutuvien riskien perusteella ja että turhaa päällekkäisyyttä vältetään.

4.2. Toimintojen riskinarviointi

Tarkastusaikataulua, tarkastustiheyttä ja voimavarojen tarvetta suunniteltaessa on otettu huomioon eri toimintojen aiheuttama ympäristön pilaantumisen riski.

Tunnistetut ja arvioinnissa käytetyt riskit ovat seuraavat: melu ja värinä, päästö ilmaan, päästö viemäriin, pöly, päästö pintavesiin, haju, päästö pohjaveteen, jätteet, roskaantuminen ja epäsiisteys sekä päästö maaperään. Toimialakohtaisesti on arvioitu riskin olemassa olo ja pisteytetty sen merkittävyys. Saadun riskipisteytyksen pohjalta toimialat sijoittuvat valvontaluokkiin. Valvontaluokituksen mukainen tarkastustiheys on joko vuosittain, kerran kolmessa vuodessa tai kerran viidessä vuodessa.

Toisessa vaiheessa on tunnistettu kunkin laitoksen yksilölliset riskit. Arvioinnissa otetaan huomioon laitoksen sijaintiriski (esim. vaikutukset pinta- ja pohjaveteen, häiriintyvät kohteet), toimintaan liittyvä riski (mm. toiminnan luonne ja laajuus, tilat ja laitteet, tuotantoon ja valmistukseen ja tuotteeseen liittyvät tekijät, kuljetukset ja varastointi, maa-ainesten ottoalueiden osalta turvallisuus) sekä valvontahistoria (tarkkailu, lupaehtojen noudattaminen, aiemmin havaitut puutteet). Lisäksi voidaan ottaa huomioon ympäristöasioiden hallintajärjestelmät sekä muiden viranomaisten suorittama valvonta. Laitoskohtaisesti arvioidaan tunnistettujen riskien merkittävyys. Laitoskohtaisen arvioinnin perusteella muodostuu kunkin laitoksen lopullinen valvontaluokka, joka voi poiketa toimialakohtaisesta luokituksesta. Riskinarvioinnin perusteella määritellään laitoskohtainen tarkastustiheys ja muut valvontatoimet. Ympäristölle suuremman riskin aiheuttavaa toimintaa valvotaan tiheämmin. Ensimmäinen tarkastus tehdään toimialasta riippumatta vuoden sisällä luvan myöntämisestä, toiminnan rekisteröinnistä tai ilmoituspäätöksen tekemisestä.

Taulukko 1. Lupavelvolliset ja rekisteröitävät toiminnot toimialoittain

Toiminta	Peruste + riski L=ympäristölupa R=rekisteröinti P=pohjavesialue M=maa- aineslupa	Tarkastusväli vuotta	kohteita yhteensä
Metalliteollisuus	L	3	2
Energiantuotanto	R L	5 3	7 2
Kemikaalien tai polttoaineiden va- rastointi, käyttö tai käsittely	L + P L R	3 5 5	1 20 31
Haihtuvia orgaanisia yhdisteitä käyttävä toiminta	L R	3 / 5	13
Malmien tai mineraalien kaivami- nen tai maaperän aineiden otto	L M	3 1	9 6
Mineraalituotteiden valmistus	L	5	7
Nahan tai tekstiilien laitospäinen tuotanto tai käsittely	L+P L R	5 5 5	1 1 7
Elintarvikkeiden ja rehujen valmis- tus	L	5	3
Eläinsuojat ja kalankasvatus	L	5	3
Liikenne	L + P L	1 5	3 2
Jätteen hyödyntäminen	L R	5 5	12 1
Muu toiminta	L	5	5
Yhteensä			136 kpl

4.3 Valvontaohjelman laatiminen

Valvontaohjelma muodostuu laitosluettelosta, joka sisältää laitospäiväkohtaisen, riskinarviointiin perustuvan suunnitelman kalenterivuoden aikana tehtävistä tarkastuksista ja mahdollisista muista suunnitelmallisista valvontatoimenpiteistä. Valvontaohjelma sisältää myös kuvauksen edellisen vuoden tavoitteiden toteutumisesta. Valvontaohjelma tehdään vuosittain ja se pidetään jatkuvasti ajan tasalla mm. päivittämällä uudet ja poistuvat toiminnot. Ohjelman mukainen valvonta on lupa-, ilmoitus- ja rekisteröintivelvollisten toimintojen osalta maksullista.

Valvontaohjelmassa on esitetty seuraavat laitosta koskevat tiedot: toimiala, toiminnanharjoittajan nimi, kohde, laitostyyppi, toimipaikan osoite, tarkastustiheys, seuraava tarkastuskäynti, kemikaali-ilmoitus, rekisteröintipäivämäärä, ympäristö- ja maa-ainesluvan päätöspäivämäärä, lupamääräysten tarkistuspäivämäärä, tarkastuskäyntipäivämäärä ja vuosiyhteenvedon saapumispäivämäärä. Laitoksista kootaan vuosittain myös erillinen taulukko, johon on eroteltu kyseisenä vuonna tarkastettavien laitosten määrä toimialoittain ja vastuutarkastajittain.

Ympäristönsuojeluyksikössä valmistellaan vuosittain seuraavan kalenterivuoden valvontaohjelma, jonka hyväksyy ympäristönsuojelupäällikkö. Valvontaohjelmasta ja edellisen vuoden toteutumisesta laaditaan vuosittain toimialakohtainen yhteenveto, joka viedään rakennus- ja ympäristöjaostolle tiedoksi. Yksityiskohtaisen toimenpide- ja kohdeluettelon julkistaminen saattaa heikentää valvonnan tavoitteiden toteutumista, joten valvontaohjelmaa voidaan pitää ei-julkisena asiakirjana.

4.4 Otannan käyttäminen

Tampereen valvontaohjelmassa ei käytetä otantamenettelyä. Valvontaohjelman mukaiset kohteet tarkastetaan järjestelmällisesti niille määritellyn tarkastustiheyden mukaan. Tarkastustiheyttä määriteltäessä on otettu huomioon laitospäätöksen riskinarvioinnin tulokset ja valvontaan käytettävissä olevat resurssit.

5. Valvontakohteet

5.1. Lupa- ja ilmoitusvelvolliset tai rekisteröitävät toiminnot

Ympäristönsuojelulain mukaisia kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvia lupa- ja ilmoitusvelvollisia, rekisteröitäviä ja suunnitelmallisesti valvottavia toimintoja on Tampereella 176 kappaletta. Lupavelvollisten ja rekisteröitävien toimintojen jakautuminen toimialoittain on esitetty taulukossa 1.

Ympäristönsuojelulain muutoksen (YSL 116 §) myötä suurin osa aiemmin lupavelvollisista ja kela- ja asfalttiasemista, energialaitoksista, kemiallisista pesuloista, betonitehtaista, betoni- tuotetehtaista ja orgaanisia liuottimia käyttävistä toiminnoista siirtyi rekisteröintimenettelyyn. Rekisteröinnissä siirrytään ennakoivalvonnasta jälkivalvontaan. Rekisteröinnissä ei ilmoituksen johdosta tehdä hallinnollista päätöstä eikä käsittelyssä anneta määräyksiä. Toiminnan minimivaatimukset on annettu toimialakohtaisilla asetuksilla, joiden noudattamista valvotaan muun muassa määräaikaistarkastuksilla.

Ympäristönsuojelulakia muutettiin (laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta (1166/2018)) 1.2.2019 alkaen siten, että osa aiemmin luvanvaraisista toiminnoista siirrettiin ilmoituksenva- raisiksi. Suurimman osan ilmoitusmenettelyyn piiriin siirrettyjen toimintojen toimivaltaisena val- vontaviranomaisena toimii jatkossakin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Lakimuutos on otettu huomioon tässä suunnitelmassa.

5.2. Muut ympäristönsuojelulain ja jätelain perusteella valvottavat pysyvät kohteet

5.2.1. Laitosvalvonta

Muita kuin ympäristölupa-, ilmoitusvelvollisia tai rekisteröintimenettelyn piiriin kuuluvia laitosvalvontakohteita on Tampereella noin 40 laitosta. Ne edustavat toimialoiltaan muun muassa metalliteollisuutta, kemianteollisuutta ja haihtuvia orgaanisia yhdisteitä käyttävää toimintaa. Laitokset on lisätty ohjelmaan niille tehdyn riskinarvioinnin perusteella. Arvioinnissa on otettu huomioon myös jätelain pykälä siitä, että valvontaviranomaisen on määräajoin asianmukaisesti tarkastettava laitokset ja toiminnot, joissa syntyy vaarallista jätettä. Laitosvalvontakohteiden tarkastustiheys vaihtelee toimialan mukaan kolmesta viiteen vuotta.

5.2.2. Vesihuoltoverkoston ulkopuolella olevien kiinteistöjen valvonta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaan jätevedet tulee käsitellä niin, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa, kuten esimerkiksi haitallisia muutoksia naapuruston juomavesikaivojen tai lähivesien vedenlaadulle.

Pohjavesialueilla ja alle 100 metrin etäisyydellä vesistöistä sijaitsevien rakennusten käyttökuntoisten jätevesijärjestelmien tulee täyttää ympäristönsuojelulaissa, hajajätevesiasetuksessa ja kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä jäteveden käsittelylle asetetut vaatimukset 31.10.2019 mennessä. Uusilta järjestelmiltä on vaadittu tätä jo 2004 alkaen, mutta vaatimukset ulotetaan nyt myös vanhoihin järjestelmiin. Muilla alueilla sijaitsevien jätevesien käsittelyjärjestelmien on täytettävä puhdistusvaatimukset muun remontin yhteydessä.

Sellaisten kiinteistöjen osalta, joiden jätevesijärjestelmiltä edellytetään puhdistusvaatimusten täyttämistä määräaikaan 31.10.2019 mennessä, on omistajan tai haltijan mahdollista hakea kunnan määräämältä viranomaiselta poikkeamista jätevesien käsittelyvaatimuksista enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Ranta-alueilla on Tampereen kaupungin ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti tiukemmat puhdistusvaatimukset kuin laissa esitetyt perustason puhdistusvaatimukset. Ympäristönsuojelumääräyksissä on myös mahdollisuus hakea poikkeusta käsittelyvaatimuksista. Molempia poikkeuksia haetaan Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta. Poikkeusten määrää on vaikea ennakkoon arvioida etukäteen.

Tampereen kaupungin alueella on noin 5 500 kiinteistöä, joita ei ole liitetty viemäriverkostoon. Näistä vakituisia asuntoja on noin kolmannes ja loma-asuntoja kaksi kolmannesta. Hajajätevesivalvonta kohdistetaan ensisijaisesti ranta-alueella sijaitseviin asutuskeskittymien kiinteistöihin, kuormitukselle herkkien vesistöjen ranta-alueilla sijaitseviin kiinteistöihin ja pohjavesialueilla sijaitseviin kiinteistöihin. Valvonnan vaikuttavuus saadaan näin vesiensuojelun näkökulmasta mahdollisimman suureksi.

Vuosittain ympäristönsuojeluyksikkö tekee noin 50–100 hajajätevesitarkastusta vuodesta 2020 alkaen vaatimusten tultua voimaan. Alkuvuoteen 2018 mennessä on neuvottu noin 1000 kiinteistön vesihuolto.

5.2.3. Eläinsuojien valvonta

Ympäristönsuojelulain muutoksen (19.12.2018/1166) myötä eläinsuojat poistuivat ympäristölupamenettelystä ja siirtyivät yleiseen ilmoitusmenettelyyn. Ilmoitusmenettelykynnyksen ylittäviä eläinsuojia on Tampereella vuoden 2019 alussa viisi kpl. Muita valvottavia eläinsuojia ovat mm. pienet karjatilat (viisi kpl) ja hevostallit (noin 30 kpl).

Tarkastuksia on suunniteltu tehtäväksi pienille karjatiloilta sekä suurimmille hevostalleille. Tarkastuksilla kiinnitetään erityistä huomiota lannan varastointiin, lannan luovutukseen ja jaloittelualueisiin erityisesti siitä näkökulmasta, aiheutuuko toiminnasta ympäristöä kuormittavia hulevesiä.

Suoraan ympäristönsuojelulaista tulevien velvoitteiden lisäksi maataloutta valvotaan mm. valtioneuvoston asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014 ns. nitraattiasetuksen) mukaisesti. Asetuksen mukaan mm. lannan aumauksesta ja erityistilanteessa myös lannan levityksestä on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

5.2.4. Jätteen keräyksen ja kuljetuksen valvonta sekä aluekeräyspisteet

Jätelain 124 §:n mukaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo jätteen ammattimaista keräystä, jätteen laitos- tai ammattimaista käsittelyä sekä vaarallista jätettä synnyttävien yritysten tai laitosten toimintaa alueellaan. Jätteen ammattimaisesta keräystoiminnasta on tehtävä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle jätehuoltorekisteriin merkitsemistä varten. Ammattimaisen keräyksen vastaanottopisteitä ovat mm. tuottajien aluekeräyspisteet ja kauppojen ekopisteet. Ympäristönsuojeluyksikkö käsittelee ilmoitukset ja tarkastaa riittävässä laajuudessa vastaanottopisteiden asianmukaisuuden.

Jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja vaarallisesta jätteestä, sako- ja umpikaivolietteestä, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteestä, rakennus- ja purkujätteestä ja pilaantuneesta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan jätelain 29 §:ssä tarkoitetulle vastaanottajalle. Jätteen haltijan on huolehdittava siitä, että siirtoasiakirja on mukana jätteen siirron aikana ja että se annetaan siirron päätyttyä jätteen vastaanottajalle. Sekä jätteen haltijalle että vastaanottajalle jää kopio siirtoasiakirjasta. Ympäristönsuojeluyksikkö valvoo siirtoasiakirjakäytäntöä muun valvonnan yhteydessä.

Jätettä ammatikseen kuljettavien on liityttävä ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. Ympäristönsuojeluyksikkö valvoo muun valvonnan yhteydessä jätettä kuljettavien liittymistä jätehuoltorekisteriin ja tekee tarvittaessa rekisteriin ilmoittautumattomista kuljettajista ilmoituksen ELY-keskukseen.

5.2.5. Jätteiden ja maa-ainesten hyödyntämisen valvonta maanrakentamisessa

Jätteiden hyödyntämistä maanrakentamisessa pyritään edistämään lainsäädännön avulla (Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maanrakentamisessa eli ns. MARA-asetus 843/2017). Betonimursketta, lentotuhkaa, pohjatuhkaa, leijupetihiekkaa, tiilimurs-

ketta, asfalttimurskettä ja rengasrouhettä voidaan tietyin edellytyksin käyttää maanrakentamisessa. Käytöstä on ilmoitettava alueelliselle ELY-keskukselle. Valvonta on jaettu ELY-keskukselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Maarakentamisessa voidaan kertaluontoisesti ja pienimuotoisesti (alle 500 t) hyödyntää ympäristölle haitattomia betoni- ja tiilimurskeita korvaamaan neutraalisia luonnonaineksia väylien ja kenttien rakennekerroksissa. Jätettä saa käyttää ainoastaan rakenteessa tarvittavan määrän, maksimissaan kuitenkin enintään 150 cm kerroksen. Jäte tulee murskata tai pulveroida siten, että betonin palakoko on maksimissaan 90 mm ja tiilen 150 mm. Jäte ei saa sisältää merkittävässä määrin muuta jätettä tai epäpuhtautta. Jätettä sisältävä rakenne tulee peittää tai päällystää. Hyödyntäminen pohjavesialueella ei ole mahdollista. Etäisyyttä vesistöön ja talousvesikäyttöön olevaan kaivoon tai lähteeseen tulee olla vähintään 30 m. Hyödyntämiseen on oltava maanomistajan ja haltijan suostumus.

5.2.6. Otsonikerrosta heikentävien aineiden käytön valvonta

Suomen ympäristökeskus on laatinut valvontaohjeen valtioneuvoston asetusta (452/2009) otsonikerrosta heikentäviä aineita ja eräitä fluorattuja kasvihuonekaasuja sisältävien laitteiden huollosta (huoltoasetus) valvoville viranomaisille. Toimintaohjeet on annettu elintarvikevalvonta- ja terveydensuojeluviranomaisille, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille ja ELY-keskuksille sekä kuluttajaturvallisuusvalvontaviranomaisille. Yleisvalvonta kuuluu ELY-keskuksille ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille ja se tehdään pääsääntöisesti muun valvonnan yhteydessä. Lisäksi muilta valvontaviranomaisilta, toiminnanharjoittajilta tai yksityisiltä henkilöiltä voi tulla ilmoituksia epäkohdista. Vuonna 2014 ympäristönsuojeluyksikkö toteutti huoltoasetuksen toteutumista kartoittaneen valvontaprojektin.

5.2.7. Tuote-VOC-valvonta tarkastuksen yhteydessä

Eräiden rakennusmaalien ja -lakkojen sekä ajoneuvojen korjausmaalauksessa käytettävien tuotteiden liuotinpitoisuuksia rajoitetaan ns. tuote-VOC – asetuksella (837/2005). Tuote VOC – asetusta valvotaan pääsääntöisesti muun ympäristönsuojelulain mukaisen valvonnan, kuten laitosten tai toimintojen määräaikaistarkastusten yhteydessä, mutta tarpeen mukaan myös erillisillä tuote-VOC-tarkastuksilla. Valvonta kohdistuu lähinnä Suomessa valmistettavaan asetuksen soveltamisalaan kuuluviin tuotteisiin, mutta maahantuojien tapauksessa valvotaan myös maahantuotuja tuotteita.

Tarkastuksella valvotaan tuotevalikoimaotoksittain, että tuotteet on merkitty tuote VOC – asetuksen edellyttämällä tavalla ja että markkinoille luovutettavien tuote VOC – asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden VOC-pitoisuudet alittavat asetuksen liitteessä 2 mainitut raja-arvot.

5.2.8 Kemikaalien valvonta

ELY-keskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvovat kemikaalien käyttöolosuhteita kemikaaleja käsittelevissä laitoksissa kemikaaleista aiheutuvien ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi kemikaalilain sekä REACH-, biosidi- ja POP-asetusten nojalla. ELY-keskuksen ja

kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivalta määräytyy ympäristönsuojelulain mukaisesti.

5.3. Ympäristönsuojelulain mukaisten ilmoitusvelvollisten toimintojen valvonta

Tampereella on jatkuvasti käynnissä tilapäisiä toimintoja, joista voi aiheutua haittaa asukkaille tai ympäristölle. Tällaisia ovat esimerkiksi ulkoilmakonsertit, rakennustyömaat ja koeluonteiset toiminnot. Näitä toimintoja valvotaan ympäristönsuojelulain mukaisella ilmoitusmeneteltyllä ja tarkastuksilla.

5.3.1. Erityisen häiritsevää melua aiheuttavat toiminnot (YSL 118 §)

Tampereen kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä tarkemmin kuvatuissa tapauksissa erityisen häiritsevää melua aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta on tehtävä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Näistä ilmoituksista tehdään Tampereella vuosittain noin 50 päätöstä. Noin puolet ilmoituksista koskee erilaisia ulkoilmatapahtumia ja puolet rakentamista. Ilmoitusten johdosta tehdään tarvittaessa tarkastus ja ulkoilmatilaisuuksien melutasoja valvotaan satunnaisin mittauksin. Melumittauksia tehdään vuosittain kymmenkunta ja meluilmoituksiin tai -valituksiin liittyviä tarkastuksia tai paikallakäyntejä noin 20 kappaletta.

5.3.2. Koeluonteiset toiminnot (YSL 119 §)

Uuden tekniikan raaka- tai polttoaineen, valmistus- tai polttomenetelmän, puhdistuslaitteen, jätteen hyödyntämisen- tai käsittelymenetelmän vaikutusten tai käyttökelpoisuuden selvittämiseksi voidaan toiminta aloittaa ilman ympäristölupaa. Tällöin toiminnasta on tehtävä ilmoitus toimivaltaiselle ympäristölupaviranomaiselle. Koeluonteisen toiminnan paikka, tilat ja tekniikka tarkastetaan aina ilmoitusta käsiteltäessä ja asiasta tehdään päätös. Koeluonteisten toimintojen määrä Tampereella on ollut vuosittain vähäinen.

5.3.3. Poikkeukselliset tilanteet (YSL 120 § ja 123 §)

Ympäristönsuojelulain 120 ja 123 §:n mukaan poikkeuksellisesta tilanteesta (onnettomuus, tuotantohäiriö, rakennelman tai laitteen purkaminen tai muu vastaava), josta aiheutuu päästöjä tai syntyy jätettä siten, että siitä voi aiheutua välitöntä ja ilmeistä pilaantumisen vaaraa tai aiheutuu erityisiä toimia jätehuollossa, on toiminnasta vastaavan ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Tällaisessa tapauksessa paikalla on aina tehtävä tarkastus ja asiasta tehdään päätös. Poikkeuksellisten tilanteiden määrä Tampereella on ollut vuosittain vähäinen.

5.4 Ympäristönsuojelumääräysten valvonta (YSL 202 §)

Tampereen kaupungin voimassa olevat ympäristönsuojelumääräykset on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.5.2013 ja ne päivitettiin alkuvuodesta 2019. Määräyksillä ehkäistään ympäristön pilaantumista sekä vähennetään pilaantumisesta aiheutuvia haittoja paikalliset

olosuhteet huomioon ottaen. Ympäristönsuojelumääräyksistä voidaan tehdä tietyin edellytyksin poikkeamispäätös. Valtaosa poikkeamispäätöksistä koskee käytöstä poistettuja öljysäiliöitä. Ympäristönsuojelumääräysten mukaiset valvontatehtävät tulevat poikkeamispäätösten lisäksi vireille lähinnä yleisöilmoitusten ja valitusten kautta. Määräyksistä poikkeamisista päättää ympäristönsuojelupäällikkö.

5.4.1. Käytöstä poistetun maanalaisen säiliön käsittely

Ympäristönsuojelupäällikkö voi yksittäistapauksissa myöntää poikkeuksen ympäristönsuojelumääräysten antamasta velvollisuudesta poistaa käytöstä poistettu öljy-, polttoaine- tai muu kemikaalisäiliö maaperästä, mikäli poistaminen on teknisesti hyvin vaikeaa tai siitä aiheutuu kohtuutonta vahinkoa muulle omaisuudelle. Hakemuksia tulee vuosittain 10 - 20 kappaletta, joista jokaiseen tehdään tarkastus.

5.5. Muiden toimintojen valvonta

5.5.1. Rakennus- ja purkutyöt

Rakentamisesta ja rakennusten purkamisesta voi aiheutua pöly- ja meluhaittoja ja roskaantumista. Uudisrakentamiskohteiden jätteet viedään pääosin ympäristöluvanvaraisiin laitoksiin. Purkujätehuollossa korostuu jätteiden hyödyntäminen ja hyödyntämiskelpoisia jätteitä, kuten esim. betoni- ja tiilijätteitä, pyritään hyödyntämään mahdollisimman paljon maarakentamisessa. Rakennusvalvonnasta tulee ympäristönsuojeluyksikölle vuosittain noin 50 ilmoitusta, jotka koskevat rakennusten purkamisen jätehuoltoa. Mikäli jäteselvityksessä esitetty purkujätteiden valmistelu uudelleenkäyttöön tai muu kierrätys tai hyödyntäminen ei ole jätelain tai sen nojalla annettujen määräysten mukaista, ollaan yhteydessä purkamislupahakemuksen tai – ilmoituksen tehneeseen ja annetaan tarvittavat ohjeet, jotta purkamisessa syntyvät jätteet hyödynnetään tai käsitellään jätelain mukaisesti. Kohteisiin tehdään tarvittaessa myös tarkastus.

5.5.2. Vesiensuojelun valvonta

Ympäristönsuojelulainsäädännössä on vesiensuojeluun liittyviä säännöksiä mm. vesilaissa ja ympäristönsuojelulaissa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toimii useissa vesiasioissa rinnakkaisena valvojana elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa. Lupaharkinta ja siihen liittyvä ohjaus ja neuvonta ovat olennainen osa valvontaviranomaisen tekemää ennakkovalvontaa.

Vesilain mukaiseen valvontaan kuuluvat mm. vesistöjen rakentamiseen sekä pohja- ja pinta-veden ottamiseen liittyvät tarkastukset sekä ojitusasiat. Vesilain mukaista lupaa haetaan yli 500 m³ ruoppaukselle aluehallintovirastolta ja ilmoitukset pienimuotoisista ruoppauksista sekä ojitusilmoitukset tehdään Pirkanmaan ELY-keskukselle. Näistä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen antaa tarvittaessa lausunnon.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ojitusta koskevat erimielisyydet ja korvaukset, jotka eivät vaadi vesilain 5:3:n mukaan lupaa tai joita ei käsitellä vesilain 5:4:n mukaan ojitustoimituksessa, ja jotka aiheutuvat muun muassa ojan tekemisestä toisen maalle tai toisen tien poikki tai ojan suunnan muuttamisesta sekä veden johtamisesta ojaan tai puroon toisen maalla tai muusta vastaavasta syystä.

Ympäristönsuojelulain mukaiseen valvontaan kuuluvat mm. vesistöihin tulevat päästöt erilaisista toiminnoista, kuten laitoksista, maataloudesta ja rakentamisesta. Ympäristönsuojeluyksikköön tulee vuosittain runsaasti valituksia ja yhteydenottoja, jotka liittyvät vesistöjen tilaan ja niihin tuleviin päästöihin sekä ojien perkaukseen tai putkitukseen. Näiden seurauksena tehdään vuosittain noin 20–30 tarkastusta tai paikallakäyntiä.

5.5.3. Vesihuoltolain mukaiset kohteet

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toimii vesihuoltolain (119/2001) mukaisena valvontaviranomaisena ja sille kuuluu vesihuollon valvontatehtäviä vesihuoltolaitosten toiminta-alueella, kuten arviointi kiinteistön liittämistä laitoksen verkostoon ja liittämismääräysten vapauttaminen. Vapautushakemusten käsittelyn yhteydessä tehdään kohteeseen aina tarkastus.

Toiminta-alueen viemäri- ja/tai vesijohtoon liittymättömät kiinteistöt kartoitetaan yhdessä vesihuoltolaitoksen kanssa toiminta-alueen päivityksen yhteydessä tai ne tulevat ympäristönsuojeluviranomaisen tietoon valitusten yhteydessä.

Nurmin vesiosuuskunnan Aitolahden-Hirviniemen toiminta-alueella on kiinteistöjä, jotka eivät ole liittyneet vesihuoltolaitoksen verkostoon. Vapautushakemuksen on jättänyt 45 kiinteistöä ja noin 70 kiinteistöistä ei ole liittynyt vesihuoltoverkostoon, eikä ole hakenut vapautusta liittymisestä. Näiden osalta liittymismääräysten tarkastelu ja vapautushakemusten käsittely aloitetaan vuoden 2019 loppupuolella.

5.5.4. Maastoliikennevalvonta

Maastoliikennelain (1710/1995) toimeenpano ja lain noudattamisen ylin valvonta kuuluvat ympäristöministeriölle. Lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten yleinen valvonta kuuluu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle toimialueellaan ja kunnassa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Lain mukaan kunnan tehtäviin kuuluvat muun muassa moottorikelkkareittisuunnitelmien hyväksyminen ja niiden valvonta sekä lupien myöntäminen moottoriajoneuvokilpailuihin ja -harjoituksiin sekä niiden valvonta.

5.5.5. Roskaantumisen

Jätelain 72 §:n roskaamiskiellon rikkomiset tulevat yleensä ilmi valitusten kautta. Kaikki ilmoitetut kohteet kirjataan asianhallintajärjestelmään ja ne käydään tarkastamassa, jos ei se ole ilmeisen tarpeeton. Jos roskaajaa ei saada selvälle, paikan siivouksessa toimitaan kaupungin eri toimijoiden kanssa sovittujen vastuujakojen ja periaatteiden mukaisesti. Vuosittain ympäristönsuojeluyksikön kautta hoidetaan noin sata roskaantumistapausta.

5.5.6. Maa-aineslain mukainen valvonta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toimii maa-aineslain (555/1981) mukaisena valvontaviranomaisena. Maa-aineslupavelvollisten toimintojen tarkastus tehdään joka vuosi ja otto määrät ilmoitetaan vuosittain ns. NOTTO-rekisteriin (valtakunnallinen maa-ainestenoton tietojärjestelmä). Taaja tarkastustiheys on arvioitu tarpeelliseksi johtuen toimintaan liittyvistä merkittävistä turvallisuus-, kemikaali- ja pohjavesiriskeistä. Kalliokiviaineksen otto edellyttää maa-aineslupan lisäksi myös ympäristölupaa. Tällöin maa-aineslain mukaiset asiat tarkastetaan vuosittain ja laajempi ympäristöluvan mukainen tarkastus tehdään kerran kolmessa vuodessa. Mikäli ympäristö- ja maa-ainesluvat on louhimolla yhdistetty ns. yhteisluvaksi, tehdään koko toiminnan tarkastus vuosittain.

Maa-ainestenottoa voi tehdä ilman maa-aineslupaa, mikäli kyse on ns. kotitarveotosta tai rakentamiseen liittyvä otto perustuu viranomaisen antamaan lupaan tai hyväksymään suunnitelmaan. Näitä kohteiden valvontaa tehdään muun valvonnan yhteydessä.

5.5.7. Haitan kärsijän tai toiminnanharjoittajan ilmoituksesta vireille tulleet valvonta-asiat (YSL 169 § ja 186 §)

Ilmoitusta koskeva toiminta käydään tarkastamassa ja arvioidaan toiminnasta aiheutuva haitta ja tarvittavat toimenpiteet. Haitan poistamiseksi tehtävät toimenpiteet ja niiden aikataulu voidaan sopia tarkastuksella ja kirjata muistioon tai tarvittaessa toiminnanharjoittajalle annetaan kehoitus ryhtyä toimenpiteisiin. Tarvittaessa voidaan tehdä yhteistarkastus jonkun muun viranomaisen kanssa, jos ilmoitus koskee sellaista asiaa, jossa toimivalta on rinnakkaista tai päällekkäistä tai tarvitaan toisen viranomaisen asiantuntemusta. Tällaisia tarkastuksia voi tulla esim. terveyshaittaa koskevissa asioissa. Annettujen ohjeiden ja määräysten toteutuminen varmistetaan seurantatarkastuksilla.

6. Valvontaprojekti

Ympäristönsuojeluyksikkö pyrkii toteuttamaan vuosittain valvontaprojektin, jossa keskitytään esimerkiksi tietyn toimialasektorin laitoksiin tai tietyn alueen kaikkien laitosten valvontaan. Projekti voi olla myös esimerkiksi jätehuoltoon painottuva, jolloin yritysten ja kiinteistöjen ympäristötarkastuksissa pääpaino kohdistuu jätteiden synnyn ehkäisyyn, oikean lajittelun sekä turvallisen vaarallisten jätteiden käsittelyn neuvontaan ja suunnitteluun. Projektin tarkoituksena voi myös olla esimerkiksi kohteiden vaarallisten jätteiden käsittelyn ja varastoinnin saattaminen vastaamaan Tampereen kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä ja alueellisia jätehuoltomääräyksiä.

Projekteja valittaessa erityistä huomiota kiinnitetään kantakaupungin pohjavesialueille ja vaarallisten jätteiden säilytykseen. Vaarallisten jätteiden huolimaton säilytys on suuri ympäristöriski, joka jatkuessaan voi aiheuttaa ympäristön pilaantumista. Vahinkotilanteissa vaikutukset

voivat olla hyvinkin laajoja ja puhdistustyö kallista. Aiemmin valvontaprojekteja on tehty mm. autokorjaamoihin ja käyty läpi Epilänharju – Villilän pohjavesialueella olevia toimintoja. Vuonna 2018 kartoitettiin projektiluonteisesti ammattimaiset jätteenkerääjät.

7. Henkilöstöresurssit

Ympäristö- ja rakennusjaoston alaisena toimivassa ympäristönsuojeluyksikössä työskentelee 16 viran- ja toimenhaltijaa, joista lupa- ja valvontatarkastuksia tekee 10 viranhaltijaa. Tämän valvontaohjelman mukaiseen valvontaan käytetään yhteensä noin 5 henkilötyövuotta.

8. Delegoinnit

Tehokas valvontatoiminta edellyttää aina ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallan osittais- ta delegointia viranhaltijoille. Lainsäädäntö sisältää säännöksiä tilanteisiin, joissa valvontaviranomaisen on ryhdyttävä välittömiin valvontatoimiin. Näissä tilanteissa viranhaltija, jolle toimivalta on delegoitu, voi antaa määräyksiä tai keskeyttää toiminnan välittömästi.

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva ympäristö- ja rakennusjaosto on päätöksellään 27.3.2018 § 39 siirtänyt toimivaltaansa ympäristönsuojeluyksikön viranhaltijoille seuraavasti:

ympäristönsuojelulaki:

36 §: lupa-asian siirtäminen: ympäristönsuojelupäällikkö

61 §: vakuuden asettaminen ja voimassaolo: vakuuden vapauttaminen: ympäristönsuojelupäällikkö

64 §: seurannasta ja tarkkailusta laaditun suunnitelman hyväksyminen: ympäristönsuojelupäällikkö

65 §: tarkkailumääräysten muuttaminen: ympäristönsuojelupäällikkö

88 §: ympäristöluvan raukeamisesta päättäminen: ympäristönsuojelupäällikkö

91 §: määräajan pidentäminen ympäristöluvan määräyksen noudattamiseksi: ympäristönsuojelupäällikkö

92 §: luvan selventäminen: ympäristönsuojelupäällikkö

122 §: oikeus antaa tarpeellisia määräyksiä poikkeuksellisten tilanteiden sekä tilapäistä melua tai ääntä aiheuttavan toimenpiteen tai tapahtuman johdosta: ympäristönsuojelupäällikkö

157 §: talousjätevesien käsittelyvaatimuksista poikkeaminen: ympäristönsuojelupäällikkö

172 §: tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus: ympäristönsuojelun tarkastustehtävissä toimivat viranhaltijat

182 §: viranhaltijan väliaikainen määräys kiireellisissä tapauksissa: ympäristönsuojelun tarkastustehtävissä toimivat viranhaltijat

188 §: rikosasiassa tutkintapyynnön jättäminen: ympäristönsuojelun tarkastustehtävissä toimivat viranhaltijat

202 §: poikkeaminen kunnan ympäristönsuojelumääräyksistä: ympäristönsuojelupäällikkö

jätelaki:

122 §: tiedonsaantioikeus: ympäristönsuojelun tarkastustehtävissä toimivat viranhaltijat

123 §: tarkastusoikeus: ympäristönsuojelun tarkastustehtävissä toimivat viranhaltijat

126 §: rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen kiireellisessä tapauksessa: ympäristönsuojelun tarkastustehtävissä toimivat viranhaltijat

136 §: tutkintapyynnön jättäminen: ympäristönsuojelun tarkastustehtävissä toimivat viranhaltijat

vesihuoltolaki

11 §: liittämisvelvollisuudesta vapauttaminen: ympäristönsuojelupäällikkö

vesilaki

3 §: tiedonsaanti ja tarkastusoikeus: ympäristönsuojelun tarkastustehtävissä toimivat viranhaltijat

11 §: Toiminnan keskeyttäminen: ympäristönsuojelun tarkastustehtävissä toimivat viranhaltijat

maa-aineslaki

14 §: tarkastusoikeus

ympäristönsuojelun tarkastustehtävissä toimivat viranhaltijat

15 §: ottamisen keskeyttäminen

ympäristönsuojelun tarkastustehtävissä toimivat viranhaltijat

16 § 2 mom: suostumuksen anto vähäiselle poikkeamiselle lupapäätöksessä hyväksytystä ottamissuunnitelmasta tai annetuista lupamääräyksistä

ympäristönsuojelun tarkastustehtävissä toimivat viranhaltijat

18 §: tutkintapyynnön jättäminen

ympäristönsuojelun tarkastustehtävissä toimivat viranhaltijat

maastoliikennelaki

30 §: luvista päättäminen

ympäristönsuojelupäällikkö

32 §: valvonta

ympäristönsuojelun tarkastustehtävissä toimivat viranhaltijat

vesiliikennelaki

21 §: luvista päättäminen
ympäristönsuojelupäällikkö

9. Viranomaisten välinen yhteistyö

Viranomaiset, joiden kanssa tehdään säännöllistä yhteistyötä ympäristönsuojelulain valvonnassa sekä yhteistyömuodot pääpiirteissään on kuvattu seuraavassa:

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Valvontayhteistyötä tehdään osallistumalla mahdollisuuksien mukaan ELY-keskuksen valvomien laitosten tarkastuskäynneille. Ympäristönsuojelussa on nimetty toimialakohtainen vastuutarkastaja kullekin ELY:n valvomalle laitokselle.

Valvontayhteistyötä tehdään myös pilaantuneiden maiden puhdistamisasioissa ja onnettomuustilanteissa. Tarvittaessa ELY:lta pyydetään lausunto ympäristölupahakemuksiin. Erityisosaamista vaativissa tapauksissa voidaan ELY:lta pyytää asiantuntija-apua.

Ympäristöterveydenhuolto

Ympäristöterveyshuollon kanssa tehdään yhteistarkastuksia kohteisiin, joista saattaa aiheutua myös terveyshaittaa. Tarkastukset liittyvät tavallisesti meluun, savuun tai haittaeläimiin. Melu- tai haittaeläinvalitusten osalta on sovittu tehtävänjaosta. Ympäristöterveydenhuollon jaostolta pyydetään lausunto ympäristölupahakemuksiin.

Rakennusvalvonta

Luvan-, ilmoituksenvaraisen tai rekisteröitävän toiminnan rakennuslupahakemuksiin annetaan pyydettäessä ympäristönsuojelun kommentit. Lupavaiheen yhteistyöllä voidaan varmistaa ympäristönsuojeluvaatimusten huomioiminen jo laitosta rakennettaessa ja se, että tarvittavat ympäristönsuojelulain ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset luvat on haettu.

Lisäksi yhteistyötä tehdään mm. jätevesijärjestelmien rakentamista ja ylijäämämaiden läjittämistä koskien. Tarkemmat rajapinnat on sovittu yhteistyöneuvotteluissa ja kirjattu neuvottelumuistioihin.

Pirkanmaan pelastuslaitos

Onnettomuuksissa, joista voi koitua ympäristön pilaantumisvaara, pelastuslaitos ottaa tarvittaessa yhteyttä ympäristötarkastajaan tai ympäristönsuojelupäällikköön heti onnettomuuden alkuvaiheessa. Onnettomuustilanteissa harkitaan aina tapauskohtaisesti tarvittavat valvontaja jälkiseurantatoimenpiteet.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Valvontayhteistyötä tehdään osallistumalla mahdollisuuksien mukaan Tukesin valvomien laitosten tarkastuskäynneille. Havaituista puutteista ilmoitetaan puolin ja toisin toimivaltaiselle viranomaiselle.

10. Tietojärjestelmät

Ympäristönsuojeluyksikkö käyttää valvontatyökaluna Facta-asianhallintajärjestelmän ympäristöosiota, jonne kirjataan kaikki suunnitelmallisesti valvottavat kohteet ja niihin liittyvät tapahtumat. Ohjelmaan on lisäksi tallennettu ympäristövalitukset, jotka liittyvät johonkin eisäännöllisesti valvottavaan kohteeseen. Esimerkkinä tällaisista ovat monet roskaantumistapaukset.

11. Valvontasuunnitelman seuranta ja päivitys

Valvontasuunnitelman ja -ohjelman toteutumista arvioidaan seuraamalla tarkastusten määrää toimialoittain. Valvontasuunnitelma tarkistetaan jatkossa viiden vuoden välein ja valvontaohjelma pidetään jatkuvasti ajantasaisena.

Valvonnan tueksi on luotu toimialakohtaisia valvonta- ja menettelyohjeita sekä tarkastuslistoja, jotka tehostavat ja yhdenmukaistavat valvontatyötä. Valvonta- ja menettelyohjeet sekä tarkastuslistat on taltioitu ympäristönsuojelun laatujärjestelmään, jossa niitä päivitetään säännöllisesti.